

4. napirend**ELŐTERJESZTÉS****a hulladékgazdálkodási önkormányzati vagyon védelméről és a hulladékgazdálkodási koncesszió felülvizsgálatának támogatásáról**

Tisztelt Képviselő-testület!

Szólnok Megyei Jogú Város Polgármestere, Győrfi Mihály a hulladékgazdálkodási koncesszió felülvizsgálatának kezdeményezésével, valamint a kezdeményezéshez való csatlakozásra irányuló megkereséssel fordult Önkormányzatunkhoz, az alábbiak szerint.

I. A hulladékgazdálkodási koncesszió háttere és anomáliái

2023. július 1-jétől a hazai hulladékgazdálkodás meghatározó részét koncessziós szerződés keretében, 35 éves időtartamra a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. leányvállalata, a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. (a továbbiakban: MOHU) látja el.

A koncesszió kiterjed a hazai hulladékgazdálkodási piac teljes lakossági ellátására, a kiemelt hulladékáramok (csomagolási hulladékok, gumiabroncsok, elektromos/elektronikus berendezések hulladéka, reklámpapír, elemek és akkumulátorok, textiltermékek stb.) teljes piacára, valamint a betétdíjas csomagolások gyűjtésére és hasznosítására, a hulladékgazdálkodási létesítmények üzemeltetésére, másodnyersanyag-értékesítésre, valamint fejlesztések megvalósítására.

A MOHU a fenti feladatokat koncesszori alvállalkozók útján, jórészt rövid távú (fél-egy éves) szerződések megkötésével látja el, szemben a korábban jellemző, jogszabályba foglalt és kiszámítható, fejlesztéseket ösztönző 10 éves szerződésekkel.

Emellett a MOHU olyan üzletpolitikát folytat, melyben stratégiai cél a hulladékgazdálkodási infrastruktúra feletti teljeskörű irányítás megszerzése annak érdekében, hogy megkerülhetetlen piaci szereplővé váljon a hulladékgazdálkodásban. Ez egyben azt is jelenti, hogy az ország kiszolgáltatottá válik egy piaci szereplővel szemben, és a valós érdemi cselekvések csak a MOHU oldalán fognak fennállni.

A MOHU fokozatosan csökkenti az alvállalkozóknak fizetett díjakat: a koncesszió indulásakor egyes feladatokért fizetett egységnyi díj mára annak csupán 80%-ára csökkent, miközben a kumulált infláció 12–15%, az átlagbérek emelkedése 25–30% volt ugyanebben az időszakban. Jellemző, hogy az alvállalkozók veszteséggel végzik el a munkát, mert félnek a piacról való végleges kiszorulástól.

A létesítményhasználat tekintetében a MOHU átláthatatlanul, egyoldalúan dönti el, hogy igénybe kíván-e venni egy-egy önkormányzati/társulási tulajdonú hulladékgazdálkodási létesítményt (lerakók, komposztálók, hulladékudvarok, átrakó-válogató állomások). Ha ezen létesítmények kihasználtsága a támogatási szerződésben vállalt szint alá csökken, az uniós forrásból megvalósult fejlesztések támogatása visszakövetelhető, másrészt ez az önkormányzati vagyon rövid és középtávú elértéktelenedéséhez vezethet. Az önkormányzatok tulajdonában álló hulladékgazdálkodási vagyonelemek nagysága országosan több százmilliárd Ft nagyságrendű.

A rendszer alapvető problémája a valódi verseny teljes hiánya: a megrendelői, a szolgáltatói és a tulajdonosi pozíciók erőteljesen összeesznek. A MOHU egyszerre három szerepet tölt be: ő a megrendelő, ő a szolgáltató, és sokszor ő a tulajdonos is – ebben a struktúrában kell versenyezniük a külső alvállalkozóknak. Ez erőteljes piactorzító hatással bír.

A koncessziós szerződés és a kapcsolódó állami adatszolgáltatások nem nyilvánosak, ami a rendszer transzparens működésének korlátját jelenti.

A koncesszió indulásától kezdve a MOHU üzletpolitikájának egyik sarokköve az önkormányzati tulajdonú hulladékszolgáltató cégek többségi irányításának megszerzése. Ahol ez megtörtént, ott a gazdálkodás drámaian romlott.

Mindezeket túl a MOHU tevékenysége az elmúlt években éves szinten mintegy 50 milliárd Ft-ot elérő veszteséget termelt.

II. A hazai önkormányzati hulladékgazdálkodási vagyon jelentősége

A kockázatok és érdekek összehangolt kezelése érdekében Szolnok Megyei Jogú Város Polgármestere 2026. májusában adatbekérést kezdeményezett a megyei jogú városok körében a hulladékgazdálkodáshoz kapcsolódó önkormányzati vagyon és érdekeltségek átfogó feltérképezésére.

Csak a megyei jogú városok területén több, mint 30 önkormányzati/társulási tulajdonú hulladékgazdálkodási cég működik. Az önkormányzati és társulási hulladékgazdálkodási vagyon (ingatlanok, gépek, járművek, illetve a társulási vagyon) együttes értéke a megyei jogú városok esetében meghaladja a 200 milliárd Ft-ot.

Ez a felmérés önmagában is jól szemlélteti, hogy az önkormányzati hulladékgazdálkodási vagyon országos szinten közös, összehangolt védelmet igényel, és a koncesszió működésének anomáliái minden érintett települést hasonlóan érintenek.

III. A kezdeményezés eddigi folyamata

A hulladékgazdálkodási koncesszió felülvizsgálatának szükségességét Szolnok Megyei Jogú Város Polgármestere 2026. május 15-én nyilvánosan kezdeményezte. Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése 2026. május 21-én egyhangúlag határozatot fogadott el a koncesszió felülvizsgálatának kezdeményezéséről és az önkormányzati vagyon védelméről.

A Megyei Jogú Városok Szövetségének Közgyűlése 2026. június 3-án egyhangúlag csatlakozott a kezdeményezéshez, és saját határozatában is kinyilvánította az önkormányzati hulladékgazdálkodási vagyon védelmének és a koncesszió felülvizsgálatának szükségességét.

A Kormány ezt követően az 1185/2026. (VI. 5.) Korm. határozatában elrendelte a hulladékgazdálkodási koncessziós szerződés felülvizsgálatát.

A felülvizsgálati folyamat tehát elindult, azonban a helyi érdekek érvényesülését a helyi önkormányzatok minél szélesebb körű, egységes és határozott fellépése biztosíthatja.

IV. Az Önkormányzatot fenyegető közvetlen kockázatok

A fentiek alapján az Önkormányzatot az alábbi közvetlen kockázatok fenyegetik:

- Az Önkormányzat, illetve az Önkormányzat részvételével működő Önkormányzati Társulás tulajdonában álló hulladékgazdálkodási infrastruktúra (ingatlanok, járművek, gépek) kihasználatlanná válása, ezzel összefüggésben uniós visszafizetési kötelezettség keletkezése és a vagyon elértéktelenedése.
- A közszolgáltatási feladatok ellátásának bizonytalansága a rövid távú szerződéses struktúra és a kiszámíthatatlan díjpolitika miatt.
- A versenyjogilag tisztázatlan helyzet és az érdekkonfliktusok (megrendelő–tulajdonos–szolgáltató szerepek összeecsúsása) tartós fennmaradása.

- Az önkormányzati tulajdonú cégek többségi irányításának átadására irányuló nyomásgyakorlás.

Tisztelt Képviselő-testület!

Győrfi Mihály Polgármester leveléből idézve:

„Hiszek abban, hogy Magyarország csak akkor lehet erős, ha erősek a helyi közösségek, és meghallgatják, bevonják őket a döntéshozatalba. A hulladékgazdálkodás helyi ügy, ne várjuk meg, hogy a szemét elöntse az utcákat! Lépünk fel közösen településünk és vagyontárgyaink védelmében!”

Mindezek alapján javaslom, hogy a képviselő-testület csatlakozzon a Szolnok Megyei Jogú Város és a Megyei Jogú Városok Szövetsége kezdeményezéséhez, támogassa a hulladékgazdálkodási koncesszió Kormány által elrendelt felülvizsgálatát, és tegyen meg mindent az önkormányzati és társulási hulladékgazdálkodási vagyoni értékének megőrzése érdekében.

Javaslom továbbá, hogy a képviselő-testület az elfogadott határozatot – az összefogás dokumentálása és hitelessége érdekében – küldje meg Szolnok Megyei Jogú Város Polgármestere részére.

Kérem az előterjesztés megvitatását és a határozati javaslat elfogadását!

Bánk, 2026. szeptember 1.

Tisztelettel:

Torma Andrea
polgármester

...../2026. (IX.....) Képviselő-testületi Határozati javaslat:

Bánk Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 10. § (2) bekezdése alapján az alábbi határozatot hozza:

1. A Képviselő-testület megismerte és elfogadja a hulladékgazdálkodási önkormányzati vagyoni védelméről és a hulladékgazdálkodási koncesszió felülvizsgálatának támogatásáról szóló előterjesztést.
2. A Képviselő-testület a következőket nyilvánítja ki:
 - Elutasít minden olyan intézkedést, amely az Önkormányzat, illetve az Önkormányzat részvételével működő Észak - Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás ellehetetlenítéséhez, vagy a társulási vagyoni elértéktelenedéséhez vezet.
 - Elutasít minden olyan intézkedést, amely az Önkormányzat vagy a részvételével működő Önkormányzati Társulás tulajdonában álló hulladékgazdálkodási infrastruktúra (ingatlanok, járművek, gépek) kihasználatlanná válásához, illetve azok elértéktelenedéséhez vezet.
 - Támogatja a hulladékgazdálkodási koncesszió Kormány 1185/2026. (VI.5.) Korm. határozatával elrendelt felülvizsgálatát, és kéri, hogy a felülvizsgálat során az önkormányzatok és önkormányzati társulások vagyoni érdekei érdemben érvényesüljenek.
 - Felkéri a Polgármestert, hogy a jelen határozatot küldje meg Szolnok Megyei Jogú Város Polgármesterének annak érdekében, hogy a határozatban foglaltakat közvetítse Magyarország Kormánya, valamint az illetékes minisztériumok és a koncesszió felülvizsgálatáért felelős szervek felé.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal